

TBMM
YEŞİLLER VE SOL GELECEK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 2245

Tarih : 03.10.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Katma Değer Vergisi Kanunu Ve Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.
Gereğini saygılarımla arz ederim. 3/10/2023

Nejla Demir
Yeşil Sol Parti Ağrı Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 4-10-2023	Esas No: 2/1605

T B M M
KANUNLAR ve KARARLAR BSK LTİ

0 3 Ekim 2023

Numara:

T B M M
GENEL EVRAK

0 3 Ekim 2023

No: 1296979

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde mevcut dolaylı vergilerin Avrupa Birliği'ne adaylık çalışmaları kapsamında mevzuat uyum çabalarına dayanan bir geçmişi bulunmaktadır. 1985 yılından itibaren yürürlüğe giren ve halen uygulamada olan beş tür dolaylı vergiden bahsetmek mümkündür: Katma Değer Vergisi (KDV), Özel Tüketim Vergisi (ÖTV), Özel İletişim Vergisi (ÖİV), Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV), Şans Oyunları Vergisi (ŞOV). Yürürlükte olan beş dolaylı vergi arasında en önemlileri, toplam vergi hasılatı içerisindeki hâkim payları nedeniyle KDV ve ÖTV'dir. 2020 yılı merkezi yönetim bütçesinde KDV'den elde edilen gelirin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı %27,6 ve ÖTV'nin payı %24,8'dir.

Ülkemizde Akaryakıt ürünleri üzerinden Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) ve Katma Değer Vergisi (KDV) alınmaktadır. Ülkemizde akaryakıt üzerinden alınan vergilerde, OECD ülkeleri içinde, İsrail, Hollanda, Birleşik Krallık, İtalya, Finlandiya, Yunanistan'ın ardından yedinci yüksek vergi alan ülke konumundadır.

Ülkemizde 2022 yılından bu yana yaşanan döviz kurundaki değişimler, akaryakıt satış fiyatlarında da kendini ciddi oranda hissettirdi. 2023 yılının ilerleyen aylarında da akaryakıt fiyatlarında dalgalanma bekleniyor. OECD ülkeleri arasında yer alan ülkemiz, akaryakıt litre fiyatları konusunda Akdeniz Ortak Piyasası'nı takip ediyor. Akdeniz Ortak Piyasası'nda petrol ürünlerinin fiyatları belirleniyor. Bu piyasada en fazla vergi alan ülkelerden biriyiz. 2023 yılı ile birlikte akaryakıttan alınacak KDV oranı diğer birçok üründe olduğu gibi %18 olarak tespit edildi.

Emtia fiyatları Rusya-Ukrayna savaşı sonrası giderek artış gösterdi. Bu olay, Avrupa ve dünyada akaryakıt litre fiyatlarının artmasında büyük bir etkiye sahip oldu. Ülkemizde ise Enerji Petrol Gaz İkmal İstasyonları İşveren Sendikası (EPGİS) tarafından geçen aylarda hükümete %18 olarak yansıtılan akaryakıt vergi oranının %1 olarak güncellenmesi önerisi getirildi. Fakat bu öneri dikkate alınmadı.

Eşel Mobil Sistemi, geçmiş yıllarda kullanılan bir sistemdi. Bu sistem, akaryakıt litre fiyatlarının artmasıyla birlikte tekrar gündeme geldi. Tüketicilerin alım gücü artan yakıt fiyatlarından etkileniyor. Bu artışlardan etkilenmemesi için fiyat artış kararlarının ÖTV'den karşılanması anlamına gelir. Böylelikle fiyatlar pompaya yansımıyor. Geçtiğimiz aylarda bu sistem ilk olarak motorin, daha sonra da benzin litre fiyatlarından kaldırılarak devre dışı bırakıldı.

Benzindeki Vergi Oranı: Akaryakıtta KDV %18 oranında uygulanırken ÖTV yüzdelik bir oranla TL olarak fiyatlara yansıtılır. Resmi Gazete'de yer alan bilgilere göre 95 oktan kurşunsuz benzinden litre başına 2,5265 TL ÖTV tutarı alınıyor. Vergi oranlarının akaryakıt pompa fiyatlarına yansıtacağı yılın geri kalan bölümünde de öngörülmüyor.

Motorin Vergi Oranları: Benzinde olduğu gibi motorin KDV oranı da %18 olarak belirlendi. 1 Mart 2022 tarihli Resmi Gazete'de motorine uygulanacak olan vergi oranları bilgileri yer alıyordu. Motorinde litre başına 2,0559 TL ÖTV bulunuyor. Akaryakıttaki fiyat artışı devam ettiği sürece ÖTV yansıtılması sebebi ile motorinde yıl boyu artış görülecek.

Otogaz Vergi Oranı: Motorin ve benzin litre cinsinden, otogaz (Sıvılaştırılmış Petrol Gazı-LPG) vergi oranı ise kilogram cinsi üzerinden hesaplanır. 1 Mart 2022 tarihli Resmi Gazete'ye göre otogaz vergisi 1,7780 TL/Kg olarak belirlendi. Cezayir Sonatrach piyasasındaki gelişmelere göre şekillenen otogaz fiyatlarında vergiler fiyatlandırmaya artış etkisi göstererek dahil oluyor.

Geçtiğimiz yıllarda yaşanan pandemi ile birlikte petrol ürünleri fiyatlarında düşüş gerçekleşti. Pandemi ortadan kalkmaya başladığında bu grafik tekrar yükselmeye başladı. Ardından ortaya çıkan Ukrayna-Rusya savaşı Ocak ayından bu yana devam ediyor. Artan akaryakıt fiyatları da buna paralel olarak araç sürücülerini tarafından yakından takip ediliyor. Savaş devam ederken Avrupa ülkelerinde hükümetler, tüketicileri akaryakıt fiyatlarına karşı

koruma politikalarını açıkladı. Fransa, Almanya, Polonya gibi ülkelerden sonra buna benzer olarak ülkemizde de tüketiciye destek politikaları ve akaryakıttan alınan vergide indirim yapıp yapılmayacağı tartışılmaktadır. Akaryakıtta gelen zamlar bilindiği gibi diğer tüm tüketim ürünlerine de zam olarak yansıyor. Yani akaryakıt litre fiyatlarında KDV ve ÖTV oranlarının düşürülmesi diğer ürünlerde yaşanan fiyat artışının da önüne geçilmesi anlamına geliyor. Akaryakıt ürünlerinden KDV ve ÖTV alınmadığında taşımacılıktan gıdaya kadar pek çok sektör bu indirimden olumlu yönde etkilenecektir.

İstanbul'da güncel benzin, motorin fiyatları: İstanbul Avrupa Yakası'nda bir litre benzin fiyatı: 36.71 TL. İstanbul Avrupa Yakası'nda motorin litre fiyatı: 40.13 TL. İstanbul LPG litre fiyatı Avrupa Yakası'nda 17,78 TL.

Ankara'da benzin ve motorin fiyatları: Ankara'da benzin litre fiyatı: 37,20 TL. Ankara'da motorin litre fiyatı: 40,58 TL. Ankara'da LPG litre fiyatı: 17.69 TL.

İzmir'de benzin ve motorin fiyatları: İzmir'de benzin litre fiyatı: 37,30 TL. İzmir'de motorin litre fiyatı: 40,74 TL. İzmir'de LPG litre fiyatı: 17.40 TL.

Akaryakıt ürünlerinden KDV (Katma Değer Vergisi) ve ÖTV (Özel Tüketim Vergisi) alınmamasının ülke ekonomisine olumlu katkıları büyük olacaktır. Bu tür bir uygulama, aşağıdaki şekillerde olumlu etkiler yaratacaktır:

Üretim Maliyetlerinin Azaltılması: Akaryakıt maliyetlerinin düşmesi, birçok sektör için üretim maliyetlerinin azalmasına yol açar. Tarım, taşımacılık, inşaat, üretim ve daha birçok sektör, akaryakıt fiyatlarının düşmesi sayesinde daha rekabetçi hale gelebilir ve daha düşük maliyetlerle ürün ve hizmet sunabilir.

İstihdamın Desteklenmesi: Düşük akaryakıt fiyatları, işletmelerin maliyetlerini düşürmesine ve bu da işçi istihdamının artmasına olanak tanır. Ekonomideki işgücü talebi artabilir ve yeni istihdam fırsatları yaratılabilir.

Tüketici Harcamalarının Artması: Düşük akaryakıt fiyatları, tüketicilerin daha fazla harcama yapmasına teşvik edebilir. Bu, perakende sektörünü canlandırabilir ve ekonomik büyümeyi destekleyebilir.

İhracatın Artırılması: Üretim maliyetlerinin azalması, ihracatı artırabilir. Daha rekabetçi fiyatlarla üretilen ürünler, uluslararası pazarlarda daha fazla talep görebilir.

Enflasyonun Kontrol Edilmesi: Düşük akaryakıt fiyatları, enflasyonu kontrol etmeye yardımcı olabilir. Çünkü üretim maliyetlerinin düşmesi, genel olarak fiyat artışlarını da sınırlandırabilir.

Ülkemizde tarım, ekonomimizin temel taşlarından birini oluştururken, tarım sektörü, gıda üretimi, istihdam sağlama ve dış ticarete büyük bir rol oynamaktadır. Ancak son yıllarda artan akaryakıt fiyatları, tarım ve ulaşım sektörlerini olumsuz etkileyerek üreticilerin ve diğer paydaşların yakıt maliyetlerini artırmış ve tarımsal üretimi, taşımacılık hizmetlerini zorlaştırmıştır. Başta tarım ve ulaşım sektörlerinin sürdürülebilirliği için acil önlemler alınması gerekmektedir. Bu çerçevede, akaryakıt ürünlerinden alınan KDV ve ÖTV'nin tarım ve ulaşım sektörleri için oluşturduğu ekonomik baskının hafifletilmesi amacıyla da bu alanda ivedilikle bir düzenlemeye gidilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda; Kanun Teklifimizin kabulüyle birlikte akaryakıt ürünlerinden, (Benzin, Motorin, Otogaz) KDV ve ÖTV alınmayacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasına gümrük tarife istatistik pozisyon numaralı akaryakıt ürünlerinin teslimine ilişkin hususlar eklenerek akaryakıt ürünlerinin KDV'den muaf tutulmasına ilişkin düzenlemeyi öngörmektedir.

MADDE 2- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan mallara ilişkin sıralar cetveldен çıkartılarak akaryakıt ürünleri ÖTV'den muaf tutulmuştur.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU VE ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“aa) 2710.12.45.00.11, 2710.12.45.00.13, 2710.12.49.00.11, 2710.12.49.00.12, 2710.19.43.00.11, 2710.20.11.00.11 ve 2711.19.00.00.11 gümrük tarife istatistik pozisyon numaralı akaryakıt ürünlerinin teslimi.”

MADDE 2- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan 2710.12.45.00.11, 2710.12.45.00.13, 2710.12.49.00.11, 2710.12.49.00.12, 2710.19.43.00.11, 2711.19.00.00.11 ve 2710.20.11.00.11 G.T.İ.P. numaralı mallara ilişkin sıralar cetveldен çıkarılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.